

skulde blive berøret for Stat; det er i og for sig aldeles usforfaagelig; men naar man ser sig efter, saa vil man finde, at den eneste Grund dertil er, at de frygte den nye Konference, at Friheden skal give Anledning til, at flere nye, bedre indrettede og fuldstændigere Anlæg kunne komme i Stand; men altsaa er det klart for os, der se Sagen fra et almindeligt Standpunkt, at det kun er en ny Grund og en i mange Henseender vigtig og betydelig Grund at der saaledes, selv fra de Interesseredes Side, paapeges, hvilken industriel Udvikling der her vil være lettet eller dog givet rigere Mulighed for. Jeg for mit Beskommende vilde ganske vist hellere vedtage Loven, som den foreligger fra Landstinget end slet ikke vedtage nogen Reform, thi den giver dog en vis Afgang til at indføre dette Maaleapparat i enkelte Anlæg, men det er ganske vist, at om jeg end saaledes hellere vil have det, der her foreslages, end slet Intet, saa er det dog temmelig usfuldstændigt, og dette gjælder ogsaa for disse Brændere af Kunkelroer eller andre Ting end Sæd og Kartofler, som skulde have Maaleapparatet, men ikke maa benytte andre Materialier til Tilvirkning af Spiritus. Det var det 3die vigtige Punkt ved dette nye Apparat, at det aabner Leilighed til at bruge nye, billigere Produkter, som ere udelukkede ved den nuværende Methode, navnlig Kunkelroer, og nu kunde man synes, at der ved Landstingets Forslag var aabnet tilstrækkelig Frihed for disse Brændere; thi de maa bruge det nye Maaleapparat. Men de Herrer ville se, at der er en meget vigtig Indskrænkning, nemlig den, at saa maa de samme Brændere ikke brænde Sæd og Kartofler, og det har i Praxis stor Betydning, navnlig af den Grund, at Kunkelroer, og det Samme tror jeg gjælder flere andre Stoffer, som det er nævnt, at der kunde være Spørgsmaal om at benytte, ikke i Brænderierne kunne bruges hele Aaret rundt. Som Enhver veed, der har havt med Kunkelroers eller andre Roers Brug til Toder at gøre, kunne de ikke glemmes hele Aaret rundt; det er ikke blot, at det er forbundet med Tab, men de kunne slet ikke glemmes hele Aaret rundt. Disse Brændere ville altsaa komme til at staa stille en hel Del af Aaret,

og hvilken Forstyrrelse i Driften ogsaa med Hensyn til Antagelsen af faste, dygtige Told, hvilket Tab det i det Hele vil følge deraf, kan man let tænke sig. Det er altsaa ganske vist en meget usfuldstændig Frihed, Landstingets Forslag aabner for denne saa overordentlig vigtige Anvendelse af andre Produkter til Brandevinsbrænding, ikke at tale om, hvad jeg for har nævnt, de virkelig betydelige national-økonomiske Mangler, der ere forbundne med Karrumsbestatningen, som vel kan synes at have Fortrin i visse Henseender, men som fører til en Produktion, som set fra et national-økonomisk almindeligt Standpunkt i Virkeligheden ofte er uheldig. Det forekommer mig ganske vist, at der ikke vel kan være Spørgsmaal om Andet, end at vi her maa gaa med Regjeringen og indføre det omtalte Apparat. Nogle af Udvalgets Medlemmer, hvortil jeg hører, have troet, at man skulde gaa endnu videre og fordre, at Apparatet skulde indføres i alle Dampbrændere i alt Jald inden 1ste April 1875. Det Rigtigste var maaske det, som fra forskjellige sagkundige Sider er gjort gjældende, at fordre, at disse Dampbrændere strax skulde indføre det nye Maaleapparat, thi det er neppe Spørgsmaal om, at det er den rigtigste Maade at kontrollere paa, og der vil neppe være Banfæstigheder forbundne med dette Apparats Indførelse, men man har dog troet ikke at burde gaa saa vidt, fordi der dog ved nogle af disse Brændere kunde være Banfæstigheder med Pladsen; det er Grunden, hvorfor vi have troet at burde tage disse saa Nar til Overgang. Naar det dette Forslag gaar videre end Regjeringsforslaget og derfor maaske banfæstelig vil kunne lættes igjennem i Landstinget, have vi dog troet ikke at burde undlade at stille det; det er, skjøndt jeg ganske vist ikke haaber det, dog muligt, at Landstinget alligevel vil sende Loven tilbage, og det er, hvis dette Forslag skulde blive vedtaget, neppe sandsynligt, at det i og for sig vil være Grund nok for det andet høie Thing til at sende os denne Lov tilbage, hvis der ellers ingen andre Grunde findes. Det er imidlertid ganske vist ikke et Forslag, som for mig har en saadan Betydning, at jeg paa nogen Maade dertil skulde knytte min Afstemning over Loven eller